

протиріччя між сучасною нестійкістю шлюбу і потребою суспільства у комфортних умовах соціалізації підростаючого покоління, негативний вплив яких найбільш відчутний у країнах з низькою економічною та соціальною захищеністю населення, до яких належить і Україна.

Висновки. Підсумовуючи вище сказане, варто розуміти, що закінчення подружніх відносин – це не проста зміна сімейного статусу людини, вона спричиняє зміну всього укладу його життя – економічного, соціально, сексуального. Тому дане явище є однозначно негативним для суспільства. Для покращення ситуації потрібно виховувати у підростаючого покоління етичні основи сім'ї та моральні засади. Мінімізувати наслідки розлучень можливо шляхом зміни сучасної моделі поведінки батьків при розлученні, їх свідомого ставлення до виконання батьківських обов'язків (своїх і партнера) після розірвання шлюбу. Разом з тим потрібно подальше вдосконалення державного регулювання відносин з утримання і виховання дітей, батьки яких розлучились, з метою створення комфортних умов для їх життєдіяльності й розвитку. Подальше вивчення всіх аспектів розлучуваності населення є актуальним, однак воно неможливе без повного обсягу статистичної інформації про цей процес. Головним є власне усвідомлення людиною чи людьми, які збираються одружитися, необхідності нормальних сімейних стосунків, важливості сім'ї в житті та її благополуччя. Бо сім'я є найважливішим соціальним інститутом держави і відіграє найважливішу роль в житті кожної людини.

Ключові слова. Сім'я, розлучення, шлюб, соціологія сім'ї, функції сім'ї, шлюбно-сімейні відносини, гендерні ролі, причини розлучень, наслідки розлучень.

УДК 657:004

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДИТИНИ

Студ. Ю.С. Тхорук, гр.БМР-16

Науковий керівник доц. Д.С. Черняк

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета: проаналізувати зміст та особливості соціалізації дитини. Завдання: з'ясувати сутність та особливості соціалізації дитини; визначити роль агентів соціалізації; розкрити фази, форми та етапи соціалізації дитини; визначити фактори, що впливають на процес соціалізації дитини.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є дитина та власне процес її соціалізації від народження до повноліття.

Методи та засоби дослідження. При написанні роботи були використані загальні методи наукового дослідження: аналіз, синтез, порівняльний метод, системний підхід.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Дане дослідження допоможе поглибити знання про соціалізацію дитини, особливості цього процесу та фактори впливу на нього. Результати дослідження можуть бути використані при проведенні занять з курсів «соціологія», «соціальна психологія», «вікова психологія», «педагогічна психологія», «педагогіка».

Результати дослідження. Дитинство - один з найвідповідальніших періодів, оскільки тут закладаються основи моральності, формуються соціальні установки, ставлення до себе, до людей, до суспільства. Крім того, стабілізуються риси характеру

та основні форми міжособистісного поведінки. Дитина прагне зрозуміти себе саму: осмислити свої домагання на визнання; оцінити себе як майбутнього хлопця чи дівчину; визначити для себе своє майбутнє; визначитися у соціальному просторі, осмислити свої права і обов'язки.

Людина стає особистістю тільки в процесі соціалізації, тобто спілкування, взаємодії з іншими людьми. Поза людським суспільством духовний, соціальний, психічний розвиток відбуватися не може.

Термін «соціалізація» запровадив у науковий обіг у середині ХІХ ст. французький соціолог Габріель Тард для позначення процесу інтеріоризації соціальних норм шляхом соціальної взаємодії. Існує чимало визначень цього поняття, проте основним і найзрозумілішим буде визначення соціалізації як процесу входження індивіда в суспільство, процес перетворення біологічного індивіда на соціальну істоту, становлення особистості.

Сучасне розуміння соціалізації як процесу перетворення людини на особистість у результаті засвоєння нею суспільних норм та інтеграції в соціальні інститути дав американський вчений Т. Парсонс. На його думку, витоком процесу соціалізації особистості є набуття нею самосвідомості та свідомості. Наслідком соціалізації є структурування сфери свідомості особистості під інформаційним впливом інституційованого соціального середовища.

Отже, соціалізація має дві цілі: сприяти взаємодії людей через виконання ними різних соціальних ролей та забезпечувати збереження суспільства на основі передачі новим членам відповідних переконань та зразків поведінки.

В процесі соціалізації виділяють дві фази: соціальну адаптацію та інтеріоризацію.

Адаптація — пристосування індивіда до умов існування, різних соціальних структур і спільнот, внаслідок чого він засвоює існуючі норми, цінності та ідеали. Адаптація означає пристосування індивіда до рольових функцій, до соціальних норм, цінностей, до умов функціонування різних сфер суспільства. В процесі адаптації індивід погоджує самооцінки і свої претензії зі своїми можливостями і реаліями соціального середовища. Слід зазначити, що людям старшого віку важче, ніж молоді, вписатися в нові соціальні умови.

Інтеріоризація — процес формування внутрішньої структури людської психіки з допомогою освоєння соціальних норм, цінностей та інших компонентів соціального середовища внаслідок соціальної діяльності, процес переведення елементів зовнішнього середовища у внутрішнє "Я". Результатом інтеріоризації є індивідуальність особистості, неповторність її духовного світу, специфіка соціальної активності.

Соціалізація це складний процес, через який проходить кожна людина. Вона відбувається протягом всього життя людини і уникнути цього процесу неможливо.

Висновок. Отже, соціалізація — комплексний процес засвоєння індивідом певної системи знань, норм і цінностей, які дозволяють йому бути повноправним членом суспільства. Соціалізація являє собою процес входження людини в суспільство, включення її в соціальні зв'язки та інтеграцію з метою становлення її соціальності. Включає як цілеспрямований вплив на особистість (виховання), так і стихійні, спонтанні процеси, що впливають на її формування. Соціалізація є міждисциплінарною проблемою і вивчається філософією, психологією, соціальною психологією, соціологією, історією, педагогікою та ін.

Ключові слова. Соціалізація, адаптація, інтеріоризація, свідомість, дитина, індивід, особистість, фактори впливу, агенти соціалізації, первинна соціалізація.